FITXA IDENTIFICATIVA

DADES DE L'ASSIGNATURA

Codi: 34382
Nom: Infermeria en la salut gerontogeriàtrica
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 4,5
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Periode
1200 - Grau Infermeria	Facultat d'Infermeria i Podologia	2	Primer quadrimestre
1213 - Grau en Infermeria (Ontinyent)	Facultat d'Infermeria i Podologia	2	Primer quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1200 - Grau Infermeria	Enfermería en el ciclo vital	OBLIGATÒRIA
1213 - Grau en Infermeria (Ontinyent)	Infermeria en el cicle vital	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

PEREZ ROS MARIA PILAR

JULIAN ROCHINA IVAN

RESUM

Un fet que ha caracteritzat demogràficament al segle XX ha estat l'increment en l'expectativa de vida que ha tingut lloc en la societat occidental. A causa d'una sèrie de millores sanitàries i sobretot socials, una major proporció de persones aconsegueixen edats per sobre dels 65 anys.

La Gerontologia és una disciplina jove que va començar a desenvolupar-se a principis del segle XX i té un doble objectiu: des d'un punt de vista quantitatiu, la prolongació de la vida, donar més anys a la vida, i retardar la mort, i des d'un punt de vista qualitatiu, la millora de la qualitat de vida de les persones majors, és a dir, donar més vida als anys. Per marcar l'acció de dites objectives, la gerontologia es nodreix essencialment de les ciències biològiques (la biologia, la bioquímica, la medicina, la infermeria, etc.), psicològiques (psicologia del desenvolupament, social, cognitiva, etc.) i de les ciències socials (demografia, ecologia humana, salut pública, sociologia, antropologia, economia, dret, etc.). La relació entre totes aquestes disciplines és la base principal per seguir avançant en el coneixement del procés d'envellir.

En la modalitat presencial teòrica, les unitats temàtiques s'han organitzat de manera que permeten

aglutinar els elements conceptuals, metodològics i els àmbits d'intervenció de la Infermeria Geronto-Geriátrica que d'una altra manera podrien quedar dispersos. Cada unitat està constituïda per un nombre determinat de temes que van d'allò més general pel cap alt específic.

La modalitat de pràctica en aula, de treball autònom i de treball cooperatiu de l'alumnat engloba dos grans apartats:

1. Coneixements propis de l'assignatura. Assignant a aquestes modalitats els continguts que puguin desenvolupar-se d'aquesta forma, tals com els mitjans d'adaptació per l'autocura i el domicili, la cura no professional, les demències tipus Alzheimer i les disfagies i el procés d'envelliment humà, entre uns altres.
2. Coneixements transversals a l'assignatura. Es treballaran els continguts teòrics transversals amb altres assignatures, referits a les particularitats de la població anciana.

Aquestes modalitats explotaran els mitjans virtuals i multimèdia a la disposició de l'alumnat.

an els mitjans virtuals i multimèdia a la disposició de l'alumnat.

CONEIXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

Les assignatures ja cursades per lalumnat relacionades amb el temari impartit en lassignatura pertanyen a:
1)Mòdul 1 Formació Bàsica Comuna
a)Anatomia humana.
b)Fisiologia.
c)Fonaments de psicologia en ciències de la salut.
d)Sociologia, gènere i salut.
e)Bioestadística i TIC aplicades a les CC de la Salut.
f)Farmacologia.
g)Nutrició i Dietètica.
h)Fisiopatologia.

2)Mòdul 2 Ciències de la Infermeria
a)Infermeria Comunitària.
b)Infermeria medicoquirúrgica I.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

1200 - Grau Infermeria

Analitzar i reflexionar sobre les conseqüències de ser dona i home en el procés d'emmalaltir, l'atenció

diferencial que es rep i la manera específica d'afrontar el dolor i la malaltia.

Aplicar les tecnologies de la informació i de la comunicació en les activitats clíniques, terapèutiques, preventives, de promoció de la salut i d'investigació.

Basar les intervencions de la infermeria en l'evidència científica i en els mitjans disponibles.

Comprendre els canvis associats al procés d'envellir i la seua repercussió en la salut. Identificar les modificacions estructurals, funcionals, psicològiques i de formes de vida associades al procés d'envellir. Conèixer els problemes de salut més freqüents en les persones majors. Seleccionar les intervencions cuidadores dirigides a tractar o a prevenir els problemes de salut i la seua adaptació a la vida diària mitjançant recursos de proximitat i suport a la persona anciana.

Conèixer, valorar críticament i saber utilitzar les fonts d'informació clínica, biomèdica i sanitària, per obtenir, organitzar, interpretar i comunicar la informació científica i epidemiològica.

Conèixer els processos fisiopatològics i les seues manifestacions i els factors de risc que determinen els estats de salut i malaltia en les diferents etapes del cicle vital en funció del gènere.

Conèixer i aplicar els fonaments i principis teòrics i metodològics de la infermeria, per a la promoció i protecció de la salut, la prevenció de la malaltia i l'atenció integral de les persones, amb la finalitat de millorar la qualitat de vida de la població.

Conèixer i aplicar els principis que sustenten les cures integrals d'infermeria.

Conèixer i aplicar tècniques i instruments de comunicació des d'una perspectiva no sexista, tant en la relació interpersonal com en les dinàmiques de grup.

Conèixer la legislació aplicable i el codi ètic i deontològic de la infermeria espanyola, inspirat en el codi europeu d'ètica i deontologia infermera. Prestar cures, garantint el dret a la dignitat, privadesa, intimitat, confidencialitat i capacitat de decisió del pacient i família. Individualitzar la cura considerant l'edat, el gènere, les diferències culturals, el grup ètnic, les creences i valors.

Conèixer les estratègies per a adoptar mesures de confortabilitat i atenció de símptomes, dirigides al pacient, a la família i a la persona cuidadora no professional, en l'aplicació de cures pal·liatives que contribuïsquen al benestar de les persones amb malaltia en estat avançat i terminal i dels seus familiars.

Dissenyar sistemes cures dirigides a persones, família, grups i comunitat, orientades als resultats en salut, i avaluar-ne l'impacte i establir les modificacions oportunes.

Establir procediments d'avaluació, utilitzant principis cientificotècnics i de qualitat.

Establir una comunicació veraç, eficaç i respectuosa amb pacients, família, grups socials, altres professionals i mitjans de comunicació, tant de forma oral com escrita, i fomentar l'educació per a la salut.

Mantenir i actualitzar la competència professional, prestant una importància especial a l'aprenentatge de manera autònoma de nous coneixements i tècniques i a la motivació per la qualitat en l'atenció a la salut.

Planificar i prestar cures d'infermeria dirigides a persones, família o grups, orientats als resultats en salut, i avaluar-ne l'impacte mitjançant guies de pràctica clínica i assistencial, que descriuen els processos pels quals es diagnostica, tracta o cuida un problema de salut.

Promoure estils de vida saludables per part de la persona, la família i la comunitat, que fomenten l'autocura en el maneig de la salut.

Proposar i desenvolupar actuacions d'atenció a la salut que privilegien la promoció de la salut i la prevenció de la malaltia, i que propendisquen a la millora de les condicions de vida de la població.

Realitzar les cures d'infermeria basant-se en l'atenció integral de la salut, la cooperació multidisciplinària, la integració dels processos i la continuïtat assistencial, en coordinació amb tots els nivells de l'atenció sanitària i d'altres recursos i serveis sociosanitaris.

Reconèixer els elements essencials de la pràctica professional en els àmbits de la persona, la família i la comunitat.

Reflexionar sobre la importància de l'anàlisi de gènere en salut i comprendre com en funció d'aquells estils de vida, l'ús del temps i les condicions de treball tenen un impacte en la salut de les persones.

Ser capaç, en l'àmbit de la infermeria, de prestar una atenció sanitària integral i professional adequada a les necessitats de salut de la persona, la família i la comunitat que atenen, des del reconeixement al dret a la salut dels ciutadans i ciutadanes, i d'acord amb l'estat de desenvolupament dels coneixements científics de cada moment i amb els nivells de qualitat i seguretat que estableixen les normes legals i deontològiques aplicables.

Ser capaç de formular hipòtesis, recollir i valorar de forma crítica la informació per a la resolució de problemes aplicant, entre d'altres, l'enfocament de gènere.

Treballar en equip, entenent aquest com a unitat bàsica en què s'integren, estructuren i organitzen, de forma uni- o multidisciplinària i interdisciplinària, els professionals i altre personal de les organitzacions assistencials, com a forma d'assegurar la qualitat de l'atenció sanitària.

Treball fi de grau. Matèria transversal el treball de la qual es realitzarà associat a diferents matèries.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Introducció a la Infermeria Geronto-Geriátrica

1. Introducció

2. Conceptes bàsics de la Gerontologia i Geriatria.

3. Implicacions psicològiques de l'envelliment: Imatge social de l'ancianitat.

4. Sociodemografía i epidemiologia. Estat de salut de la població major.

5. Envelliment actiu. Nivells sociosanitaris i prevenció de la dependència.

2. Bases teòriques i eines per a lestudi de lenvelliment

2. Conceptes bàsics de la Gerontologia i Geriatria.

3. Implicacions psicològiques de l'envelliment: Imatge social de l'ancianitat.

4. Sociodemografía i epidemiologia. Estat de salut de la població major.
6. Valoració Geriàtrica Integral.

3. Gerontologia i patologies de major prevalença en la població major.

7. Canvis relacionats amb el procés d'envelliment en els òrgans dels sentits.

8. Canvis relacionats amb el procés d'envelliment en el sistema musculo esquelètic.

9. Canvis relacionats amb el procés d'envelliment en el sistema cardio respiratori.

10. Canvis relacionats amb el procés d'envelliment en el sistema digestiu.

11. Canvis relacionats amb el procés d'envelliment en processos mentals, intel·lectuals i neurològics.

4. Geriatria. Principals síndromes geriàtriques

12. Deteriore de la integritat cutània.

13. Incontinència.

14. Fragilitat i sarcopenia.

15. Caigudes i fractures.

16. Immobilitat.

17. Depressió, soledat i aïllament social.

18. Demència i Síndrome confusional agut.

5. Els problemes de salut i socials de la població anciana.

19. Farmacoterapia en les persones majors.

20. Cures al final de la vida. Característiques de les cures pal·liatives en persones majors.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Tutories	2,00
Teoria	59,50
Pràctiques a l'aula	6,00
Total hores	**67,50**

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	5,00
Estudi i treball autònom	31,00
Preparació de classes	0,00
Preparació d'activitats d'avaluació	9,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	**45,00**

METODOLOGIA DOCENT

Modalitat presencial teòrica:

Classes magistrals participatives (Grups de 60 alumnos/as) de 120 minuts en què s'exposaran els coneixements bàsics sobre els temes, combinades amb classes dialogades, projecció audiovisual y/o realització d'exercicis en aula.

Modalitat "Aula Invertida": L'alumnat disposarà a l'Aula Virtual d'un repositori audiovisual amb els continguts necessaris per treballar aquest temari. Amb una antelació mínima de dos dies es donarà a conèixer a l'alumnat quan es treballaran a l'aula cada un d'aquests continguts. El dia assignat es realitzaran a l'aula presencial o virtual, activitats participatives o de treball autònom relacionats amb els audiovisuals per a refermar la seva aplicació pràctica. Els continguts teòrics audiovisuals i els que es desenvolupen en les activitats d'aula s'avaluaran en l'examen teòric. Les activitats en aula relacionades amb aquesta modalitat docent no són d'obligatòria assistència.

Modalitat presencial pràctica:

Sis hores de docència en modalitat Pràctiques d'aula (Grups de 30 alumnes/as) desenvolupa continguts transversals amb les assignatures del mateix semestre de la titulació de grau. L'alumnat treballarà en les sessions P segons les pautes plantejades el dia de la presentació de l'assignatura. L'assistència a les pràctiques d'aula és obligatòria per a aprovar l'assignatura. En cas d'absència per motius justificats serà necessària l'elaboració de documentació amb el contingut d'aquestes.

Modalitat de tutories guiades:

Dos hores de docència (Grups de 30 alumnos/as) en les que se supervisarà el producte elaborat com a

part del treball cooperatiu.

Treball autònom i cooperatiu:

En les hores destinades a esta modalitat l'alumnat abordarà els continguts propis i transversals a l'assignatura detallats en l'apartat ¿Resumen".

Per a això es podrà valdre de diversos continguts multimèdia per a la realització de proves objectives i de desenrotllament online, a més de l'elaboració d'un treball grupal.

AVALUACIÓ

Es realitzarà mitjançant la valoració del compliment dels criteris d'aprenentatge, utilitzant per a això diferents eines avaluatives i convocatòries. En qualsevol cas, l'assignatura se superarà en obtindre una nota final de 5 punts sobre 10.

En primera convocatòria:

1. Prova escrita final (70%; set punts sobre deu): en les quals s'utilitzaran respostes d'opció múltiple i/o preguntes vertader-fals en el cas d'examen presencial o qualsevol de les modalitats possibles en els qüestionaris d'Aula Virtual en el cas que siga online. Per a aprovar l'assignatura és condició indispensable obtindre una puntuació mínima de 3.5 punts sobre 7 en aquesta prova (equivalència: 5 punts sobre 10).

Els continguts de l'aula virtual no seran accessibles 24 hores abans del dia i hora concertat per a la realització de la prova escrita.

2. Prova pràctica basada en treball cooperatiu en aula (30%; tres punts sobre deu). La puntuació mínima per a aprovar aquest apartat és 1.5 sobre 3 (equivalència: 5 sobre 10).

En segona convocatòria només serà necessari realitzar la prova suspesa (escrita o pràctica). No es guarden notes parcials per a següents matrícules.

En cas que alguna de les parts no aconseguisca la qualificació mínima requerida, la nota final serà la menor qualificació obtinguda entre les parts no superades, expressada en base 10, amb independència de la mitjana ponderada. Això val tant per a la primera com per a la segona convocatòria.

BIBLIOGRAFIA

Bàsica

- BERMEJO BOIXAREU, Cristina i RODRÍGUEZ SALAZAR, Jaime. Manual Terapèutic en Geriatria. Madrid: Editorial Mèdica Panamericana.2020

- CERVERA, María C. i SAIZ GARCÍA, Jesús. Actualització en Geriatria i Gerontologia. Alcalá la Real Jaén: Formació Alcalá, 2004.

- GUILLÉN LLERA, Francisco; PÉREZ DEL MOLINO MARTÍN, Jesús and PETIDIER TORREGROSSA, Roberto. Síndromes i Cures En El Pacient Geriàtric. Barcelona etc.: Elsevier-Masson, 2008.

- MILLÁN CALENTI, Josep C. Principis de Geriatria i Gerontologia. Madrid: McGraw-Hill Interamericana, 2006.

- PINAZO HERNANDIS, Sagrament; SÁNCHEZ MARTÍNEZ, Mariano i ALFAGEME CHAO, Alfredo. *Gerontologia: actualització, innovació i propostes.* Madrid: Pearson Prentice Hall, 2005

-

Complementària

- ÁLVAREZ GREGORI, Joaquín; MACÍAS NÚÑEZ, Juan F. Dependència en geriatria. Salamanca: Universitat de Salamanca, 2009.

- CAMP URBANO, Salustiano. Introducció a la Gerontologia Social. Madrid: Institut Nacional de Serveis Socials, 1981.

- CRESPO SANTIAGO, Dámaso. Biogerontología. Santander: Universitat de Cantàbria, 2006.

- FERNÁNDEZ BALLESTEROS, Rocío. Gerontologia Social. Madrid: Piràmide, 2000.

- GARCÍA CRESPO, María P. Programa preventiu per a majors. Madrid: Edicions Díaz de Santos, 2006.

- GIRÓ MIRANDA, Joaquín. Envelliment actiu, envelliment en positiu. Logronyo: Universitat de La Rioja, Servei de Publicacions, 2006.

- GONZALO, Luis M.. Tercera edat i qualitat de vida. Barcelona: Editorial Ariel, 2002

- KANE, RA. Avaluació de les necessitats en els ancians: guia pràctica sobre els instruments de mesurament. Barcelona: SG, 1993